

A hungarológia hírei

A Társaság szervezeti élete

A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság vezetőségi ülése

A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság 1985. július 26-án Syktyvkarban, a VI. Finnugor Kongresszus színhelyén tartotta meg nyolcadik végrehajtóbizottsági ülését. A tanácskozást *Bo Wickman* elnök vezette. A végrehajtó bizottság ülésén *Szeli István* (Jugoszlávia) alelnök, valamint *Umberto Albini* (Olaszország), *Bodnár György* (Magyarország), *Bori Imre* (Jugoszlávia), *George F. Cushing* (Anglia), *Czigány Lóránt* (Anglia), *Czine Mihály* (Magyarország), *Domokos Géza* (Románia), *Hasan Eren* (Törökország), *Faragó József* (Románia), *Futaky István* (NSZK), *Gerhard Ganschow* (NSZK), *Ilia Mihály* (Magyarország), *Jean-Luc Moreau* (Franciaország), *Nagy Péter* (Magyarország), *Giovan Battista Pellegrini* (Olaszország), *Rákos Péter* (Csehszlovákia), *Oleg Rosszijanov* (Szovjetunió), *Szabó Zoltán* (Románia), *Szabolcsi Miklós* (Magyarország), *Szathmári István* (Magyarország), *Albert Tezla* (USA), *Tokunaga Yasumoto* (Japán) és *Wéber Antal* (Magyarország) vezetőségi tagok nem tudtak részt venni.

Bo Wickman elnök üdvözölte a vezetőség megjelent tagjait és megnyitotta az ülést.

Jankovics József megbízott főtítkárhelyettes a Társaság kiadványairól számolt be a vezetőségnek. Bemutatta a *Hungarian Studies* napvilágot látott első számát, s hangsúlyozta a folyóirat megjelenésének tudománytörténeti fontosságát is. A folyóirat ízléses külseje, gondos, jó szedése az Akadémiai Kiadó munkájának igényességét dicséri, tanulmányai, cikkei pedig valóban reprezentálják a nemzetközi hungarológiai kutatások színvonalát. A *Hungarológiai Értesítő* 1985 nyarán megjelent V. évfolyamának 3–4. száma az 1981-ben kiadott magyar irodalomtörténeti, nyelvészeti szakmunkák ismertetését adja, s a hungarológia hírei mellett címekkel közli a teljes tagnévsort is. A vezetőség egyöntetű állásfoglalása, hogy a *Hungarológiai Értesítő* recenziós és bibliográfiai rovata is mellőzze az áltudományos, a tudományon kívüli vagy tudományellenes művek ismertetését. *Jankovics József*, mint a *Hungarológiai Értesítő* felelős szerkesztője kérte a vezetőség véleményét és egyetértését, hogy az elhunyt *Béldi Miklós* helyett *Ilia Mihály* irodalomtörténész kérhesse fel a folyóirat szerkesztőbizottsági tagjává. A vezetőség úgy vélte, hogy *Ilia Mihálynak*, a hazai és külföldi magyar irodalom kitűnő ismerőjének részvétele a folyóirat szerkesztői munkájában feltétlenül nyereség lenne, ezért megbízta a titkárságot, nyerje meg *Ilia Mihályt* a feladat vállalására. A végrehajtó bizottság ülése előtti napokban a Társaság három másik kiadvá-

nya is elhagyta a nyomdát. Megjelent az I. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszuson elhangzott előadások második kötete, *A magyar vers* (Szerk. Béládi Miklós, Jankovics József, Nyerges Judit. Kiad. a Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság. Budapest, 1985. 501 l.). A *Társaságot bemutató információs füzet* egyelőre német és orosz nyelven jelent meg, általános tudnivalókon kívül tájékoztat a Társaság publikációiról, kongresszusairól, Lotz-érmeseiről, tartalmazza az alapszabályt és a vezetőség névsorát is. A brosúra német és orosz nyelvű kiadásával azt az információs bázist kívánja megerősíteni a Társaság, amely nemzetközi szinten is ismertebbé teheti célkitűzéseit, munkáját, publikált eredményeit. A vezetőség köszönetet mondott *Futaky Istvánnak* és *Petro Lizanecnek* a szöveg német és orosz fordításáért. A *Tájékoztató a magyar nyelv és irodalom oktatásának egyetemi és főiskolai műhelyeiről* elnevezéssel összeállított címtár új kiadásával nemcsak az volt a Társaság célja, hogy regisztrálja az oktatóhelyeket vagy a személyi változásokat, hanem az is, hogy elősegítse a tanárok, lektorok egymás közötti kapcsolatteremtését. A címtárat a titkárság elküldte a magyarországi és külföldi oktatóhelyekre, s készségesen eljuttatja bárki érdeklődőnek is. A négy-öt év múlva ismét esedékes új kiadás pontos adatai érdekében a titkárság a tanszékek, oktatóhelyek és minden hungarológus segítségét kéri. Elkészült a *Hungarológiai Alapkönyvtár* kézírata is. Nyomdai munkálatait, kiadását és terjesztését a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat vállalta. A bibliográfia megjelenése 1986 első felében várható.

Király István a Lotz-bizottság nevében arról beszélt, hogy a *Lotz-érem* tekintélyének megóvása érdekében mindent el kell követni. Ennek feltétele, hogy az érem valóban tudományos, eredményes oktatási vagy kiváló szervező teljesítményt honoráljon. A Lotz-bizottság javaslata szerint a döntések előtt bibliográfiákban és tanulmányokban fel kell mérni a hungarológiai kutatások előző öt éves időszakának eredményeit, s így a legérdemesebbeket lehet kitüntetni az éremmel. *Király István* véleménye szerint a Lotz-bizottság személyi összetételét is meg kellene változtatni úgy, hogy mindhárom tudományterületről legyen egy-egy képviselő a bizottságban. *Sinor Dénes* ajánlotta, hogy a Lotz-éremre véssesse rá a Társaság a díjazott nevét. A vezetőség egyetértett a javaslatokkal, s úgy döntött, hogy a végrehajtó bizottság következő ülésén titkos szavazással új Lotz-bizottságot választ.

A végrehajtó bizottságnak állást kellett foglalnia a *III. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus* színhelyét illetően. Célszerűnek látszik, hogy a következő kongresszus – 1991-ben – ismét Magyarországon legyen. *Klaniczay Tibor* főtitkár két várost: Szegedet és Pécsét javasolta, mint lehetséges helyszínt. Felvetődött Budapest is; az első magyar tanszék 1991-ben lesz 200 éves, a hungarológiai kongresszust össze lehetne kapcsolni az egyetemi ünnepekkel. A vezetőség megbízta a titkárságot, hogy mérje fel mindhárom városban a kongresszus megrendezésének lehetőségeit, garanciáit, s a végrehajtó bizottság következő ülésén tegyen konkrét javaslatot.

A *II. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus* eddig végzett előkészítő és szervező munkájáról *Rédei Károly* adott tájékoztatást. Az első körlevelet a budapesti titkárság küldte szét 1984 őszén, s 1985 júliusáig több mint 350 fő jelentette be részvételi szándékát a kongresszusra. A plenáris előadásokra felkért főelőadókon kívül kétszáznál többen kívánnak előadást tartani. Az előkészítő bizottság úgy véli, hogy az egyes referátumokra szánt időt 15 percre kellene minimálni, ezzel azonban a végrehajtó bizottság nem értett egyet, hanem megbízta a kongresszus szervezőit, hogy igyekezzenek ter-

met biztosítani több, párhuzamosan folyó szekció-ülés számára. A referátumokat – feltételesen – hét szekcióba osztották. Néhány előadás esetében konkrétabbá kell tenni a címet, szűkíteni a témát, de a bejelentett előadások alapján a kongresszus tudományos színvonala biztosítottnak látszik. Az előadások végleges elfogadása, a téma módosítása vagy esetleges elutasítása ügyében az előkészítő bizottság dönt, amely a szervező bizottsággal együtt október 3-án tartandó ülésén a második körlevelet is előkészíti. A kongresszus aktáinak kiadását ismét a Társaság vállalja magára. A kongresszus védnöke *Fred Sinowatz* osztrák kancellár és *Heinz Fischer* tudományügyi miniszter lesz, akiknek a vezetőség táviratban mondott köszönetet a védnökség vállalásáért.

Voigt Vilmos felelős szerkesztő és *Sinor Dénes*, a nemzetközi szerkesztőbizottság elnöke a *Hungarian Studies* szerkesztési tapasztalatairól számolt be a vezetőségnek. Elmondták, hogy a közlésre szánt tanulmányok tudományos színvonala kielégítő, megfelelő fordítók hiánya és anyagi nehézségek miatt viszont továbbra is gondot jelent a szövegek idegen nyelvre fordítása. Ezért jó lenne, ha a szerzők többsége idegen nyelvű kéziratot adna a folyóirat számára. *Sinor Dénes* szerint a lapnak olyan írásokat kell közölnie, amelyek elsősorban a nem Magyarországon élő kutatóknak mondanak újat. A szerkesztőség a II. Hungarológiai Kongresszusra szeretne megjelentetni egy túlnyomórészt német nyelvű, tematikus számot. *Petro Lizanec* szerint szükséges, hogy a *Hungarian Studies* orosz nyelvű cikkeket is közöljön. A hungarológiával foglalkozók közül nem csak a Szovjetunióban tudnak sokan oroszul. A vezetőség egyetértett a javaslattal, s megbízta a szerkesztőséget, tegyen meg mindent az Akadémiai Kiadónál annak érdekében, hogy a lap a jövőben cirillbetűs cikkeket is közölhessen. *Sinor Dénes* arra figyelmeztetett még, hogy a folyóirat terjesztését körültekintőbben és hatékonyabban kellene megszervezni, s a lapon feltétlenül fel kell tüntetni az árat!

Kálmán Béla, a jelölő bizottság elnöke ismertette a végrehajtó bizottság tagjaival az 1986-os vezetőségválasztás előkészítésének munkálatait. A Társaság alapszabálya értelmében a közgyűlésnek új vezetőséget kell választania. Azonban szükséges, hogy a végrehajtó bizottság személyi összetétele a megújulás mellett biztosítsa a folyamatosságot is. Kívánatos az is, hogy a vezetőség összetétele híven tükrözze a Társaság tagságát tudományszakok, országok szerinti megoszlásban is. A jelölő bizottság véleménye szerint a vezetőségnek mintegy egyharmadát lenne hasznos és célszerű most új tagokkal felváltani. A végrehajtó bizottság tagjaitól kért és beérkezett vélemények, észrevételek, ajánlások alapján állította össze a jelölő bizottság a maga javaslatát. A vezetőségi tagnak ajánlottak között a nem magyarországi, s a fiatalabb hungarológus-nemzedékhez tartozó kutatók szerepeltek többségben. *Kálmán Béla* arra is figyelmeztetett, hogy a vezetőség tagjai ne finnugor-kutatók, hanem valóban hungarológusok legyenek. A vezetőség felhatalmazta a jelölő bizottságot, hogy – minden szempontot és javaslatot mérlegelve – az 1986-os végrehajtóbizottsági ülésre készítse el a Társaság új vezetőségére vonatkozó előterjesztését, s tegyen javaslatot új tiszteleti tagok megválasztására is.

Végül a szervezeti és a gazdasági ügyekre került sor. *Nyerges Judit* szervező titkár beszámolt a Társaság taglétszámának alakulásáról. A II. Hungarológiai Kongresszus felkeltette a Társaság iránti érdeklődést, s ennek is köszönhető, hogy az elmúlt időszakban 57 új taggal gyarapodott a tagság. Az új tagok túlnyomó többsége (42 fő) magyarországi, főként egyetemi oktatók, tudományos kutatómunkát végző könyvtá-

rosok. A szocialista országokból 4 hungarológus lépett be a Társaságba. A szervező titkár elmondta, hogy a szocialista országokban élő tagokkal – sajnos – nem tudja a titkárság mindig zökkenőmentesen tartani a kapcsolatot. Éppen ezért nagyon örvendetes, hogy a Cseh Oktatási Minisztérium és a Szlovák Tudományos Akadémia hivatalosan is jóváhagyta és támogatja a Csehszlovákiában élő hungarológusok társasági tagságát és munkáját. Nyugati országokból 11 fővel gyarapodott a Társaság taglétszáma. Érzékeny veszteség két tiszteleti tag (Cs. Szabó László és Tamás Lajos), valamint tíz tag (Henrick Becker, Bene Ede, Hársfalvi Péter, Kanyó Zoltán, Sz. Kispál Magdolna, Koltay-Kastner Jenő, Márk Tamás, K. Palló Margit, Tárkány-Szücs Ernő és Zolnay László) halála. Kilépett egy romániai, valamint anyagi nehézségekre hivatkozva egy kanadai és egy egyesült államok-beli tag. A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság taglétszáma jelenleg 912 fő.

A vezetőség meghallgatta és elfogadta *Visóczki Márta* gazdasági vezető beszámolóját a Társaság pénzügyeiről, valamint a II. Hungarológiai Kongresszus várható finansziális igényeiről.

Klaniczay Tibor főtitkár bejelentette, hogy, mivel a számvizsgáló bizottság tagjai közül – objektív akadályok miatt – senki sem tud részt venni a végrehajtóbizottsági ülésen, ezért a számvizsgáló bizottság egy későbbi időpontban, Budapesten fogja elvégezni a pénzügyi vizsgálatot. A vezetőség tudomásul vette, hogy a számvizsgáló bizottság a végrehajtó bizottság tagjainak az ülésről írásos jelentést küld majd.

Bo Wickman elnök a vezetőség nevében megköszönte a Finnugor Kongresszus szervező bizottságának a segítséget, melyet a vezetőségi ülés megtartásához nyújtottak, s berekesztette az ülést.

Klára Majtyinszkaja alelnök július 28-án, a Vicsega étteremben kellemes hangulatú vacsorán látta vendégül a Társaság vezetőségét.

Ny. J.